

РАДЯНСЬКА МОДЕРНІЗАЦІЯ УКРАЇНИ: ШАХТИНСЬКА СПРАВА

Виконала
Учениця 10-А класу
Очеретяна Каріна

ПЛАН:

1. Введення
2. Витоки справи
3. Слідство і суд
4. Реабілітація
5. Цікаві факти
6. Підсумки

ШАХТИНСЬКА СПРАВА

справа 1928 в Шахтинському районі Донбасу за звинуваченням великої групи керівників і спеціалістів вугільної промисловості з ВРНГ, тресту "Донвугілля" та шахт у шкідництві і саботажі. Офіційно називалося "Справа про економічну контрреволюції в Донбасі". Слухання проводилися в Москві в Будинку Союзів з 18 травня по 6 липня. Обвинуваченим ставилася в провину не тільки шкідницька діяльність, але і створення підпільної організації, встановлення конспіративній зв'язку з московськими шкідниками і з зарубіжними антирадянськими центрами. За результатами розслідування Генеральної прокуратури РФ в 2000, всі засуджені у справі були реабілітовані за відсутністю складу злочину.

ВИТОКИ СПРАВИ:

Розслідування було організовано за пропозицією повноважного представника ОГПУ в Північному Кавказі Є. Г. Євдокимова та начальника економічного відділу Північно-Кавказького управління ОДПУ К.І. Зонова, справа була підготовлена ОГПУ, а потім передано в Спеціальне присутність Верховного суду під головуванням Вишинського.

Є. Г. Євдокимов заявив, що аварії, які відбуваються на шахтах тресту Донвугілля, є безпосереднім результатом антирадянської діяльності нелегальної контрреволюційної шкідницької організації, що складається з дореволюційних технічних фахівців

СЛІДСТВО І СУД:

Дізнання велося групою слідчих ПП ОГПУ по Північно-Кавказькому краю і ГПУ УРСР, зокрема В. І. Антоновичем, Л. С. Арровим-Тандетніцкім, Є. А. Євгенєва-Шептицьким, Є. П. Еленевичем, Ю. Л. Зверєвим, А. Б. Інсарова, А. Б. Розановим, З. М. Ушаковим, П. Є. Фінаковим, М. Д. Яхонтова, Курським, Федотовим, які виконували доручення, метою якого було отримати "щиросерді зізнання", надати справі характер загальнодержавного. Попереднє слідство вів слідчий по найважливіших справах при прокурорі РРФСР Е. Е. Левентон.

Всього було заарештовано кілька сотень людей: одна частина заарештованих була звільнена, інша (82 чол.) Засуджені у позасудовому порядку Колегією ОДПУ, на судовий процес у справі "Про економічну контрреволюції в Донбасі" виведено 53 чол.

Захисники на "Шахтинський процесі" знайомляться з документами звинувачення. Травень 1928

Судові засідання, що проходили в колонній залі Будинку Союзів, почалися 18 травня 1928 і тривали 41 день. Крім державних обвинувачів (Криленко і Рогінський) в засіданнях брали участь 4 громадських обвинувача. Обвинувачених захищали 15 адвокатів, членів московської губернської колегії захисників: А. Е. Вормс, Добринін, А. М. Долматовський, Н. В. Коммод, В. Ю. Короленка, Е. А. Левенберга, Малянтович (поки залишається нез'ясованим, хто з братів Малянтович, Павло Миколайович або Володимир Миколайович, брав участь у процесі), Л. А. Меранвіль, С. П. Ординський, М. А. оточили, І. Н. Плятт, Л. Г. П'ЯТЕЦЬКА-Шапіро, Л. І. Розенблюм, А. М. Рязанський, Смирнов. Двох виправданих німецьких поданих захищав А. Е. Вормс. На суді були присутні численні журналісти і глядачі. 23 з 53 обвинувачених відмовилися визнати себе винними, 10 визнали свою провину лише частково .

Рішенням суду 11 осіб були засуджені до вищої міри покарання - розстрілу. Інженери Н. Н. Горлецькій, Н. А. Бояринов, Н. К. Кржижановський, А. Я. Юсевіч і службовець С. З. Будний були розстріляні 9 липня 1928. Для шести інших (Н. Н. Березовський, С. П. Братановський, А. І. Казаринов, Ю. Н. Матов, Г. А. Шадлун і Н. П. Бояршінов) розстріл було замінено 10 роками. Четверо обвинувачених (у тому числі двоє німецьких громадян) були виправдані і четверо (зокрема один німецький підданий) засуджені до умовних термінів покарання. Решта - до позбавлення волі строком від 1 до 10 років з поразкою в правах на термін від 3 до 5 років.

РЕАБІЛІТАЦІЯ:

В кінці 2000 всі засуджені по даній справі реабілітовано. Як повідомляє Генеральна Прокуратура РФ, 6 липня 1928 49 фахівців Донбасу були засуджені до різних мір покарання Верховним судом СРСР під головуванням ректора МГУ Андрія Вишинського. В якості звинувачення фігурувало створення "шкідницьких груп у ряді рудоуправлінь Донбасу, правління тресту" Донвугілля "і в правління ВРНГ СРСР" з метою нанесення шкоди радянській владі. Звинувачення стверджувало, що виразно "оперувало фактами аварій і затоплень на шахтах, а також антирадянських висловлювань ряду осіб". В ході перевірки матеріалів справи комісією з реабілітації при Прокуратурі РФ було виявлено фальсифікація доказових матеріалів і відсутність вини у засуджених.

ЦІКАВІ ФАКТИ:

Фактично ознаки шкідництва як такого були необов'язковим для його виявлення умовою, оскільки існувало так зване "приховане" і "тонке" шкідництво і зовні людина могла виробляти "гарне враження" :

Більш досвідчені й обережні шкідники (подібно інженеру Кузьма) проводили шкідництво так тонко й обачно, що не тільки не було помітно його слідів, але, навпаки, зовні рудник (Власовський) справляв вельми хороше враження.

ПІДСУМКИ:

- Шахтинська справа не стало єдиним актом виявлення та покарання "економічних контрреволюціонерів - шкідників". Процес отримав великий резонанс і "показав" так званих "фахівців - шкідників", які організували "третій етап підривної роботи міжнародної буржуазії проти СРСР", ще за словами В. І. Леніна, буржуазні фахівці - це люди, хто "... наскрізь пройняті буржуазної психологією і які нас зраджували і будуть зраджувати ще роки ". Про необхідність боротьби з контрреволюцією серед техніків і фахівців заявляється на з'їздах партії, до активної боротьби з виявлення закликає І. В. Сталін:
- Не можна вважати випадковістю так зване Шахтинська справа. "Шахтинці" сидять тепер в усіх галузях нашої промисловості. Багато хто з них виловлені, але далеко ще не все виловлені. Шкідництво буржуазної інтелігенції є одна з найбільш небезпечних форм опору проти розвивається соціалізму. Шкідництво тим більше небезпечно, що воно пов'язане з міжнародним капіталом
- "Шахтинська справа" ознаменувало перехід від непу до "соціалістичному наступу"

ЗАПАМ'ЯТАЙМО:

- **Шахтинська справа - справа 1928 в Шахтинському районі Донбасу** за звинуваченням великої групи керівників і спеціалістів вугільної промисловості з ВРНГ, тресту "Донвугілля" та шахт у шкідництві і саботажі.
- Судові засідання, що проходили в колонній залі Будинку Союзів, почалися **18 травня 1928** і тривали 41 день.
- Рішенням суду 11 осіб були засуджені до вищої міри покарання - розстрілу. Для шести інших розстріл було замінено 10 роками.

ДЖЕРЕЛА:

http://znaimo.com.ua/%D0%A8%D0%B0%D1%85%D1%82%D0%B8%D0%BD%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%B0_%D1%81%D0%BF%D1%80%D0%B0%D0%B2%D0%B0